

SECTORFEDERATIES KIJKEN IN DE STERREN

Niemand kan met zekerheid de toekomst voorspellen. Toch vroeg het VBO al zijn leden-bedrijfsfederaties om tien jaar vooruit te kijken. Hoe ziet hun en onze wereld er uit in 2030? Technologie zal de levenskwaliteit verbeteren, maar tegelijk veel veerkracht vragen. Complementariteit en specialisatie winnen aan belang, systemen en modellen wijzigen fundamenteel. We schetsen de krachtlijnen uit hun – soms verrassende – inzichten ¹.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN WORDT EEN “LICENSE-TO-DO- BUSINESS”

Zal ons leven in 2030 verhoudingsgewijs zoveel meer veranderd zijn dan vandaag ten opzichte van tien jaar geleden? We wonen nog altijd in een huis – met wat extra domotica wellicht –, verplaatsen ons met – eco-vriendelijkere en autonomere – voertuigen, gebruiken nog altijd beeld en taal – via sneller wisselende kanalen – om te communiceren ... De fysieke wereld evolueert in stapjes, maar van echt abrupte, wereldschokkende veranderingen is geen sprake. Al kunnen we de impact van het 'Internet of Things' niet onderschatten. Volgens de Amerikaanse techdenker Kevin Kelly, zal de grootste verandering zich uiten in wát mensen doen, hun jobinhoud, en in de manier waarop ze over zichzelf denken.

De digitale technologie vormt het canvas waarop wordt geschilderd. Het is overal aanwezig en iedereen schildert op hetzelfde doek. Dat evolueert constant, waardoor elke penseeltrek mee verandert. Technologie wordt even vanzelfsprekend als de lucht die we ademen. Zo omnipresent en onzichtbaar dat onze hersenen het beeld ervan naar de achtergrond verwijzen. Ondanks die maatschappijbrede en wereldwijde impact blijft de technologie of de digitalisering volgens de sectorfederaties in 2030 nog altijd een middel. Niet meer en niet minder. Een middel dat de mens toelaat de levenskwaliteit van iedereen te verbeteren. Om gemakkelijker en langer gezond te blijven, om verantwoordelijker om te gaan met de planeet, om kunst op verrassende manieren te ervaren, om onze vrije tijd anders in te vullen ...

Het is essentieel om niet achter te blijven. De wereld zal, net zoals altijd, toebehoren aan wie mee is. Alleen zal het door de evolutiesnelheid nog uitdagender worden om niet achterop te raken. De mens moet de mentale veerkracht ontwikkelen om leergierig te blijven investeren in zijn eigen ontwikkeling.

VIJF ONMISKENBARE TRENDS

Op het canvas van de technologie als allesomvattende driver, zetten de sectoren enkele trends op middellange termijn in de verf.

1. Duurzaamheid zal meer dan ooit de economische agenda beheersen. Onder druk van de groeiende wereldbevolking en overconsumptie van energie en grondstoffen botsen we onvermijdelijk tegen de ecologische grenzen van onze planeet aan. Als economie de kunst is om wat zeldzaam is, te valoriseren, dan wordt wat vroeger weinig waarde kreeg, vandaag heel kostbaar. Daarom moeten we onze klassieke manier van economisch denken en handelen in vraag stellen. En het concept groei breder durven invullen, rekening houdend met het ecosysteem van onze planeet. De circulaire economie wordt het fundamentele model.

¹ De inzichten en visies van elke sectorfederatie vindt u, in de loop van 2020, terug op 125.vbo-feb.be.

TEGEN 2030 WORDT ELKE ONDERNEMING EEN TECHNOLOGIE- BEDRIJF

- 2.** Een duurzame economie en productie veronderstellen een even duurzame **consumptie**. Dat kan onder meer door in te zetten op korte circuits die bovendien bijdragen tot het behoud en de creatie van hoogwaardige en lokale productie en werkgelegenheid. Denk aan energiecommunity's waar de eindgebruikers lokaal geproduceerde energie delen en verbruiken via openbare netwerken. Door het groeiend bewustzijn van de consument over de impact van zijn keuzes op de wereld, de samenleving en zichzelf, zal hij nog meer maatschappelijke verantwoordelijkheid verwachten en eisen van de ondernemingen. Technologie biedt hem daarenboven de vrijheid om zijn consumptie optimaal te personaliseren en te kiezen tussen snelheid, prijs, flexibiliteit, gezondheid, ecologische voetafdruk. Bovendien zal de consument steeds minder producten en steeds meer diensten kopen. Hij schaft zich bij wijze van voorbeeld niet langer een lamp aan, maar huurt licht. Als 'huren', 'delen' en 'beleven' de maatstaf worden en producenten mede-eigenaar blijven van het product, wordt een lange en duurzame levenscyclus heel belangrijk. Dat staat in scherpe tegenstelling tot de korte levensduur die vandaag wordt gehanteerd om de consumptie te boosten.
- 3.** De omslag van **bezit naar gebruik** zal zich ook doorzetten in de dienstverlenende sectoren. Neem de verzekeringssector waar de consument-verzekerde niet langer de tijd noch de competentie of zin heeft om zelf een herstelling te organiseren. De verzekeraar stelt niet langer centen ter beschikking, maar regelt het herstel in natura. De verzekerde wordt op die manier snel, professioneel, zonder stress, comfortabel en met zekerheid geholpen. De troeven voor de verzekeraar zijn een klantvriendelijk en efficiënt imago, kostenbeheersing, minder fraude en fidelisering van de klant.
- 4.** De vernetwerkte samenleving wordt het komende decennium nog belangrijker. **Netwerken en netwerking** zorgen immers voor exponentiële schaalvoordelen. Voor de digitale markt was dat de drijfveer bij uitstek om zich rond enkele, grote en dominante marktplatformen te organiseren. Complementair aan de mastodonten ontstaan er gespecialiseerde platformen in segmenten waar expertise, maatwerk of service de USP zijn.

Parallel ontstaan tussen sectorgebonden netwerk-silo's almaar meer raakvlakken die een impact krijgen op de hele waardeketen van een industrie. Stroomvoorziening, energiezekerheid en groene stroomproductie bijvoorbeeld liggen buiten de invloedssfeer van de autosector, maar zijn tegelijk bepalend voor haar evolutie naar zero-emissie. Die sectoroverschrijdende invloeden zullen leiden tot een verdere verfijning van bestaande oplossingen en de ontwikkeling van nieuwe technieken en technologie. In 2030 zijn cognitieve netwerking en samenwerking standaard.

- 5.** Onvermijdelijk blijven de **digitale en fysieke wereld** dichter naar elkaar toegroeien. Tussen- en eindgebruikers krijgen via digitale processen meer toegang tot en inspraak in het productieproces. Virtual (simulatie van de realiteit) en augmented reality (de werkelijkheid aangevuld met computergegenereerd materiaal) zullen de jobinhoud van ingenieurs, architecten, ontwerpers ... ingrijpend beïnvloeden en de communicatie tussen opdrachtgever en uitvoerder veranderen. Arbeiders zullen zonder bijkomende scholing veel slimmer worden op de werkvloer.

Automatisering en robotisering assisteren en begeleiden de medewerkers in hun complexer wordende jobs. Door het wegvallen van monotone repetitieve taken kunnen ze zich focussen op de 'uitzonderingen' en krijgen ze meer tijd om zich te bekwamen in het geven van advies of het nemen van beslissingen – vaardigheden waarover softwarerobots (nog) niet beschikken. Het echte potentieel van de technologie schuilt in de vrijgekomen ruimte waarbinnen medewerkers creatieve opdrachten met een hogere toegevoegde waarde opnemen. Of worden ontlast van fysiek zware of ergonomisch minder gezonde taken.

Artificiële intelligentie ten slotte zal evolueren tot een punt waarop het zonder menselijke tussenkomst eigen creaties zal ontwerpen. Die creativiteit zal enkel beperkt of belemmerd worden door de grenzen die de mens oplegt. Kortom, tegen 2030 is elke onderneming een technologiebedrijf.